

О.Є. Кузьмін
Л.І. Чернобай

О.В. Пирог
Н.С. Станасюк

І.І. Пасінович

ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ФІНАНСОВО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТА СОЦІАЛЬНИЙ БІЗНЕС

 КОНДОР

*Рекомендувала Науково-методична рада
Національного університету «Львівська політехніка»
як навчальний посібник для студентів спеціальностей
073 «Менеджмент» та 292 «Міжнародні економічні відносини»
(Протокол №59 від 20.10.2021 р.)*

Автори:

О.Є. Кузьмін, доктор економічних наук, професор — передмова, тема 5;
О.В. Пирог, доктор економічних наук, професор — тема 2;
Л.І. Чернобай, кандидат економічних наук, професор — тема 3;
Н.С. Станасюк, доктор економічних наук, професор — тема 4, 6;
І.І. Пасінович, кандидат економічних наук, доцент — тема 1, додатки.

Рецензенти:

Кундицький О.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту
Львівського національного університету імені Івана Франка;

Шульц С.Л., д.е.н., професор, завідувач відділу регіональної економічної
політики Інституту регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН Ук-
раїни;

Захарчин Г.М., д.е.н., професор кафедри менеджменту персоналу та адмі-
ністрування Національного університету «Львівська політехніка».

**075 Основи корпоративної соціальної відповідальності: фінансово-еко-
логічні аспекти та соціальний бізнес** : навчальний посібник / О.Є. Кузьмін,
О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. — Видавничий дім
«Кондор», 2022. — 276 с.

ISBN 978-617-8052-87-4

Розкрито особливості корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) у фінансовій сфері, а саме у банківській і страховій справі. Охарактеризовано нефінансову звітність, що розкриває управлінські, соціальні та економічні аспекти бізнесу, а також окреслено екологічну компоненту КСВ. Оскільки інвестиційні потоки можна вважати індикатором перспективності та стійкості певної сфери економіки, то авторами значна увага приділена прояву відповідальності в інвестиційній та інноваційній діяльності, зокрема сталому або ESG-інвестуванню.

Буде корисний студентам, аспірантам, викладачам, науковцям та всім, хто цікавиться концепціями сталого розвитку та КСВ, а також підприємцям та топ-менеджерам, які прагнуть практичного втілення основ корпоративної відповідальності у бізнес-середовищі.

ISBN 978-617-8052-87-4

© Колектив авторів, 2022

© Видавничий дім «Кондор», 2022

785264

ЗМІСТ

Передмова	5
Тема 1. Соціально-відповідальні інвестиції та корпоративна благодійність	7
1.1. Соціальне інвестування та його роль у забезпеченні сталого розвитку. Напрями та види соціальних інвестицій	7
1.2. Еволюція, сучасні тренди та стратегії соціально-відповідального інвестування	17
1.3. Корпоративні соціальні інвестиції та їх види	28
1.4. Сталі інвестиції та ESG-інвестування.....	32
1.5. Імпакт-інвестиції як бізнес-модель, орієнтована на створення соціального ефекту	39
1.6. Благодійництво як альтернатива соціального інвестування. Корпоративна філантропія.....	44
1.7. Нові фінансові інструменти для вирішення соціальних та екологічних проблем.....	58
1.8. Ефективність здійснення соціальних інвестицій.....	61
Тема 2. КСВ у фінансовій сфері	66
2.1. Морально-етичні аспекти бізнесу у фінансовій сфері. Етичні кодекси та стандарти професійної поведінки	66
2.2. Етика у банківській діяльності та приклади неетичної поведінки в історії фінансів. Формування нових вимог до розкриття інформації....	74
2.3. КСВ банківських установ та її основні напрями	84
2.4. Роль банків у сприянні сталого розвитку та концепція стійкого банкінгу. Соціально орієнтоване банківництво.....	91
2.5. КСВ у страховому бізнесі	104
Тема 3. Екологічна компонента КСВ	115
3.1. Загострення екологічних проблем. Вплив НТП на довкілля та екологічні ризики	115
3.2. «Зелена» економіка і «зелені» фінанси.....	125

3.3. Міжнародні стандарти систем екологічного менеджменту на підприємствах	129
3.4. Екологічна відповідальність — складова КСВ. Місце природоохоронних практик в системі КСВ компаній	133
3.5. Концепція «зеленого» офісу	152
3.6. Циркулярна економіка та її ключові інструменти.....	155
3.7. Зелені інвестиції	166
3.8. Зелені облігації як новий інструмент на фондовому ринку	171
Тема 4. Інформаційна політика та соціальна звітність	180
4.1. Нефінансова звітність як інструмент КСВ. Зростання ролі нефінансової звітності в сучасних умовах	180
4.2. Порівняльна характеристика стандартів звітності у сфері стійкого розвитку	188
Тема 5. Концепція КСВ в інноваційній діяльності	200
5.1. Інновації з позиції КСВ та етичні проблеми інноваційної діяльності.....	200
5.2. Використання інновацій для сприяння сталому розвитку: перспективи й небезпеки	210
Тема 6. Соціальне підприємництво.....	218
6.1. Соціальне підприємництво: історія виникнення, сутність, характерні ознаки	218
6.2. Досвід соціального підприємництва окремих країн та України.....	223
Глосарій.....	231
Тестові питання для контролю знань.....	235
Додатки.....	244
Використані джерела	269